

Eind oktober en begin november 1944: sluitstuk van de Slag om de Schelde

Operatie Mallard, Canadezen veroveren de Sloedam

Operatie "Infatuate I en II", Commando's landen op Uncle Beach in Vlissingen en in Westkapelle.

Tussen 31 oktober en 3 november 1944 was de smalle spoordijk die Zuid-Beveland verbond met Walcheren het toneel van een zware strijd, treffend in beeld gebracht in de film 'Slag om de Schelde'. Canadese en Britse troepen rukken op door Zuid-Beveland richting Walcheren. De Britse troepen landen op 1 november in Vlissingen. Op 6 november ontmoeten de legers elkaar in de buurt van Middelburg, vele gesneuvelden achterlatend, op weg naar de bevrijding van Walcheren. De vaarweg over de Schelde naar Antwerpen is vrij.

29 Oktober 2022, 11.00 uur:
Zeeland herdenkt haar bevrijders bij de monumenten bij het Mallardviaduct. 'Commemoratie Causeway' trekt, begunstigd door het fraaie herfstweer, vele genodigden en belangstellenden die een mooie ceremonie meemaken. Een zevental Zeeuwse oud-commando's, aangevuld met een lid van COV

Noord-Holland, die de moeite nam om voor deze herdenkingen naar Zeeland af te reizen, vormt een erewacht samen met leden van Contact Oud Mariniers, AVOM, Stoottroepers en Wapenbroeders. De Natres staat opgesteld naast het monument. Na het opmarcheren van de vaandelwacht en Interscaldis Pipes and Drums, heet ceremoniemeester Lkol b.d. Maes de aanwezigen welkom. Hij memoreert de strijd die hier is gevoerd en na veel tegenstand ook is gewonnen. De lkol wijst ook op een andere, niet-militaire strijd: de strijd om Corona die nog niet is gewonnen.

Gedeputeerde de heer Van der Velde spreekt eveneens over de verschrikkelijke strijd die hier is gestreden en aan zovelen het leven heeft gekost. "Vrijheid is nooit vanzelfsprekend, vrijheid moeten we koesteren." Burgemeester Bergman van Middelburg schildert de omstandigheden waaronder de gevechten plaats vonden. "Op 17 mei 1940 sneuvelden bij de

Sloedam Franse soldaten, op 3 november 1944 lieten dappere mannen, Canadezen en Britten, die een dijk van zo'n 1600 meter lang 55 meter breed moesten veroveren, het leven."

De Act of Remembrance wordt uitgesproken door oud-marinier Hans Blommaart, waarna het signaal Taptoe wordt geblazen door een trompettiste van Muziekvereniging Arnemuiden., gevolgd door een minuut stilte en het Nederlandse volkslied. De lange rij vertegenwoordigers die kransen en bloemstukken leggen, wordt geopend door gedeputeerde Van der Velde. Burgemeester Bergman legt een krans namens de gemeenten Middelburg en Borssele. Ook namens de gezamenlijke Zeeuwse militaire verenigingen, voor het gemak 'Veteranen Zeeland' genoemd, wordt een bloemstuk gelegd.

Piper Gilbert Hekhuis van Inter Scaldis Pipes and Drums brengt op bijzondere wijze het Lament ten gehore, door tijdens het spelen langzaam langs aanwezigen en monument te stappen. Muziekvereniging Arnemuiden speelt de volksliederen van Canada, Frankrijk en Groot-Brittannië. De plechtigheid wordt beëindigd met het afmarcheren van Inter Scaldis Pipes and Drums.

29 oktober 2022, 13.00 uur.

Op het parkeerterrein aan de Kongingsweg in Vlissingen verzamelen oud-commando's zich voor de herdenking bij het Commandomonument bij de Oranjemolen. Het aantal

Zeeuwse commando's dat ook bij de voorafgaande herdenking op de Sloedam aanwezig was, is gegroeid tot 12 leden. Met aanvulling van enige leden van andere Commandoverenigingen kunnen majoor b.d. Bert Delleman en kapitein Frans van Zeeland (what's in a name... als je het commando voert in Zeeland) een twintigtal 'groene baretten' aanvoeren richting monument.

Ter plaatse wordt het detachement nog aangevuld met een deel van dezelfde collega's van de andere Zeeuwse militaire verenigingen, waardoor de erewacht toch enige body krijgt.

'Body' heeft de uitvoering van de plechtigheid volop. Vlissingen heeft enkele nieuwe elementen toegevoegd die van de traditionele versie een bijzonder aantrekkelijke ceremonie maken. De genodigden die ontvangen werden in Brasserie Evertsen worden voorafgegaan door de kleurig uitgedoste Deltaband. Vlaggen en vaandels worden door de dragers in strak gelid aangevoerd en opgesteld achter de vlaggenmasten. Ceremoniemeester Mirjam Pietersen kwijt zich professioneel van haar taak de aanwezigen welkom te heten, sprekers aan te kondigen en het leggen van de vele kransen en bloemstukken perfect aan te sturen.

Ook burgemeester Bas van den Tillaar heet de aanwezigen welkom. Vanwege het grote aantal Engelssprekende gasten, houdt hij zijn toespraak gedeeltelijk in het Engels. De burgemeester loopt een paar dagen vooruit met een hommage aan de Britse Commando Arthur Robinson die op 1 november 1944 als tweede man in Vlissingen aan land kwam. Robinson overleefde de oorlog, hij overleed op 98-jarige leeftijd. Zijn grootste wens dat zijn as op het Vlissingse landingsstrand Uncle Beach zou worden uitgestrooid, zal op 1 november 2022, exact 78 jaar na de bevrijding, worden vervuld. Gedeputeerde Joannes de Bat zegt onder meer: "Vrijheid is nooit vanzelfsprekend, de oorlog is dichterbij dan ooit, gezien de gebeurtenissen in Oekraïne." De Franse ambassadeur sluit de rij sprekers.

Na de gebruikelijke ceremoniën Taptoesignaal, een minuut stilte en het spelen van de volksliederen van Nederland, Canada, Frankrijk en Groot-Brittannië door Koninklijke Harmonie Ons Genoegen worden kransen gelegd namens de gemeente Vlissingen, provinciale Staten van Zeeland, Canada en Frankrijk.

Plaatsvervangend Korpscommandant Ikol Ron Koonings legt met de voorzitter van de Commandostichting Ikol b.d. Ron Robbemond een krans namens Korps Commandotroepen.

Een buitengewoon indrukwekkend nieuw onderdeel van de ceremonie vormt het voorlezen van de namen van 69 militairen die omkwamen bij de bevrijding van Vlissingen. Staande horen gasten, erewacht en honderden toeschouwers op de monumentale trap die als tribune fungeert, en op de dijk, hoe drie jonge meisjes, leerlingen van het Scheldemond College, om de beurt de namen en leeftijden van de gesneuvelden opnoemen. Schokkend vooral zijn de leeftijden van de meeste van de mannen die voor onze vrijheid vochten. Vele twintigers, enkelen nog maar negentien jaar oud, verloren hier het leven. Als stilte nóg stiller kan zijn dan stil dan gebeurt dit op 29 oktober, bij het commandomonument op Uncle Beach.

Na het voorlezen van het gedicht 'to the Fallen', ook door een leerling van Scheldemond College, volgt een lange rij van het neerleggen van kransen en bloemen. Evenals bij de herdenking op de Sloedam wordt een bloemstuk gelegd namens de gezamenlijke militaire verenigingen in Zeeland, waaronder ook Commandovereniging Zeeland.

Gilbert Hekhuis van Inter Scaldis Pipes and Drums sluit ook hier de plechtigheden af met het spelen van het Lament terwijl hij het herdenkingsterrein verlaat.

Van COV Zeeland aanwezig:
Sloedam: Co Baas, Ellie de Jonge,
Hans de Steur, Sjaak Cambier,
Marcel van Campen, Max Don,
Jaap Verlaan, André Dees

Vlissingen: voorzitter Dirk Dekker,
Co Baas, Ellie de Jonge, Hans de
Steur, Sjaak Cambier, Marcel van
Campen, Max Don, Niek de Leeuw,
Marius Lebbink, Ken van
Neijenhoff, Jaap Hilleman, René
van Deelen, André Dees

Verslag : Ellie de Jonge - Gort

